

VIÐMERKINGAR

Góðtaka ikki at verða settir í síðstu røð

Jonhard West
Tvøroyri

Suðuroy og restin av útjaðaranum eru heilt gloymd af landstýrinum í hesum fullveldistíðum. Tað verður bert hugsað um fullveldið og hvussu Føroya fólk skal lumpast til at atkvøðja ja á atkvøðnum í mai.

Útjaðarin, ið eisini skuldi fáa ágóðan av oljuvinnini, er heilt gloymdur, og alt virksemi í sambandi við oljuvinnuna verður lagt í miðstaðarøkið. Óll lyftini um at okur eisini skuldu fáa nakað av virkseminum, vístu seg at vera nokuð tóm lyfti, ið okur vóru býtt nokk

at trúgya uppá. Okur áttu at vitað, at tað fór at verða sum so vanligt, og at okur einki fóru at fáa. Meðan meir og meir verður lagt í miðstaðarøkið, verður enn lovað okkum ein part av virkseminum. Eg kundi hugsað mært at fingeð at vita, hvat nú er eftir at leggja í Suðuroy og sum skapar nokuð arbeidspláss, tí sum nú er hava tey, ið fara av oyndi fyri at fáa sær eina útbúgvning, ongan mógleika at flyta aftur í oyndu eftir lokna útbúgvning. Tað er á hesum øki, at okkurt má verða gjort, um fólk framhaldandi skal hava mógleika at búgva í oyndu.

Um úrslitið av fólkav

atkvøðuni í mai, verður eitt ja, so verður eingin sum helst mógleiki at verða búgvandi í Suðuroy, tí so fáa vit eingi nýggj arbeidspláss suður, og fleiri av teimum fyritökum, ið eru her suðuri, fara á húsagang. Í einum föroyskum fullveldi verður oyggja avtoftað, tí einasta stadið, ið kemur at klára seg "hampuliga", verður miðstaðarøkið.

Tí fari eg nú at taka undir við Finneifi Guttesen um at tað hevði verið uppá sítt pláss, at tað á atkvøðuséðlunum í Suðuroy var ein annar mógleiki at velja, og hann skuldi verið, at um føroyingar atkvøða ja fyri fullveldisætlanini hjá

landsstýrinum, so skulu suðringar kunna velja, um okur framhaldandi vilja verða ein partur av Føroyum, ella um okur viljaloysa frá restini av Føroyum.

Um úrslitið av fólkavtkvøðuni verður eitt nei, so muga allir Suðringar standa saman fyri at menna oynda og vísa, at okur ikki góðtaka at verða settir í síðstu røð.

Havnin & útjaðarin

Jákup Sverri Kass,
sjálvtýrismadaur

Hví endar alt í Havn? Grundgevingin er, at tað er nemmast, tí at alt liggar í Havn í forvegin. Og tískil er nemmast at byggja víðari uppá tað, sum longu er.

Politikarar í meginøkinum hava ígjognum árini megnat at stadið saman um at fáa almennar flögur gjordar her, og úrslitini eru eisini har eftir.

Tað sýnist, sum útjaðarpolitikarar á Føroya Løgtingi hava trupulleikar við at halda saman um at vinna økjum sínum flögur og framburð. Tað er hendan ósemja teirra millum, sum fyrikemur ætlanum teirra um at fáa undirtoku fyri teirra sjónarmiðum.

Lat meg alt fyri eitt sláa fast, at hóast eg eri valdur her í Suðurstreymio, so meinu eg, at vit eisini skulu hyggja útum bögarðarnar her í Havnini. Og harvið arbeida sum landspolitikarar. Tskil skortar viljin ikki til at hjálpa at menna og byggja upp útjaðaran. Men hetta hevði verið nögv lættari, um tað eydnædist útjaðararapolitikarum at standa saman og grundgeva fyri sjónarmiðum teirra.

Tað má vera uppgávan hjá útjaðarapolitikarum at veda sær til okkum í meginøkinum, vit teirra ætlanum um, hvunnur teir meina, vit kunnu vera við at menna tann partin av landinum. Líka so nögv sum tað er okkara uppgáva at vísa á, hvat vit meina skal gerast í okkara øki. Tann bífliga grundgevingin um, at vit, politikarar í meginøkinum, bert arbeida fyri okkara øki, virkar meira sum eitt neydarróp frá teirra síðu, tí at teir ikki megnar at standa saman og fáa nakað av skafti. Gevið okkum í meginøkinum nakað veruligt at halda okkum til. Soleidis at vit hava eina heildarætlan at taka stóð til!

Eitt Føroyar uttan útjaðaran er eitt fátækt Føroyar. Skal okkum øllum framyvir verða lívlagð, so er neydugt at vit spreidu alment virksemi út um í landinum. Og tí hugsunarháttinum taki eg full undir við.

So lat okkum standa saman og löggeva rættvist, soleidis at øll økir í landinum fáa sín part av teimum flögum, sum eisini útjaðarin er ein partur av.

Ynskidreymar?

Steinbjørn B. Jacobsen

Hóast tú sanniliiga hevði ynskt, at kunna tosað um Suðuroynna sum eina eind, kann tú ikki gera tað enn.

Her er nögv eftir, sum bert suðuroyingar sjálvir mugu gera, fyri at so skal vera.

Nú oljuhavnin ikki var lögð á Tvøroyri eru góðar grundir og stundir til at hguna seg um og ita av nýggjum.

Óivard var tað skilagott, at Tvøroyri var við í oljuhavnakappingini, men tí verri rakk hon ikki á mál. Skilagóðar greinar hava longu verið at sæð (Jákup Jøensen, Jacob Vestergaard, Dánjal Bjarkhamar og viðtali hevur verið við Hendrik Thomsen og Viborg Sørensen) men hinrar hava verið lítið uppbyggingandi. Sjálvandi skilur tú at menn eru vónsviknir, men tilfíkar kenslur plagdu ikki at bera árvøkstur.

Fleiri hava boríð fram, at nú beyð Suðuroyggini ikki bøtur, øll sum hon er, för hon fyri bakka og sjálvur nývaldi borgmeistarini á Tvøroyri fær seg til at tosa um einar sjálvtóðugar Suðuroy. Kom at minnast til, at í 1946 hoyrlist eisini tilfíki tos, men tá skuldi Suðuroyggini vera eitt danskt amt, meðan restin av Føroyum var republik. Eisini tá var tað Tvøroyri,

siftar, um ein oljuhavn varð lögð á Tvøroyri?

Hugsi ikki at nakar er fórir fyri at svara hesum, men vit vildu so fegin trúo, at so var.

Spurningurin, sum nögv seta sær við tí vitan ein fær frá fjølmiðlunum, er um málid frá byrjan til endan var rætt handfarið?

Oljahavn skuldi vera hara samferðsluhavnin til alla Suðuroynna var á Drelnesi, sum Tvøroyri hevur tvíhildið um, skuldi vera samferðsluhavn hjá oyndu.

Eisini mást tú sprýra, um tað felagið sum Tvøroyri valdi at samstarva við hevur ginguð heiljharta inn fyri at fáa oljuhavnina lagda her. Tað er nú einafær ikki nögv mikði bara at vísa á, at ein er stórur og hevur havt oljuhavn í Esbjerg.

Best hevði verið, um Tvøroyri var ginguð saman við restini av oyndi og samst um, hvor ein íðnaðarhavn og ein samferðsluhavn skuldi ligjð.

Vit kunnu skjött semjast um, at samferðslan til oyndu er ein hovudspurningur, men verri er kanska at finna bestu loysnina.

Alla mína tíð hevur verið tvíhildið um eina loysn, Smirlaloysn. Skipið skuldi ganga skjótt og vera so stórt, at tað rúmaði teimum mongu bilunum og folkunum umvikuskiptið. Bara at nevna aðrar loysnir, var sum at vísa hundi brand.

At politikur, partapoli-

sum tosaði vegna Suðuroynna.

Um Tvøroyri hevði verið stórt og sterkt, kundi tað gagna allari oyndi, men tí verri er hon alt annað enn tað. Hon er tann kommunan í landinum, sum so lögði tað ljóðar, skildar mest.

Sjálvandi er tað skilaleyst at siga, at Suðuroyggini doyr út um ein oljuhavn ikki kemur.

Hetta verður sagt um somi tifð, sum tey gleðiliðu tófdindi berast, at eitt stórt virki til 20 mans verður bygt í Vági.

Tað er lífsneyðugt, at orkan verður brúkt rætt og at kjakið er kveikjandi. Mundu allar súðir verið

mál, serliga á Tvøroyri, hevur verið lemjandi í ára tíggjur. Alt verður gjort upp í stemmur. Hvati fólk velja fjórða hvort ár, mugtu tey um.

Tað var sera hugstoytt at uppliva, at spurningurin um oljuhavnina endaði í partipolitikum.

Nögv eru domini um, at tað eitt land ella øki er í stórum trupulleikum, verður leitað eftir eini veldigar loysn ella fólk (Messiasloysn), sum kundi loysa allar trupulleikarnar í einum.

Tískil hugsan hevur ofta verið vandamikil, mergsúgvandi og forandi fyri at lífiför spirar voru tæðaðir, sum komnir fyri seg kundu gjort stóran mun. Sjálvandi er tað frestandi hjá Tvøroyra kommuni, nüt at gevva oljuhavnini alla skuldina fyri tað vánaligu stóðuna, men tað loysir ikki hennara trupulleikar. Grípast mál eisini í egnan barnum.

Vit kunnu skjött semjast um, at samferðslan til oyndu er ein hovudspurningur, men verri er kanska at finna bestu loysnina.

Alla mína tíð hevur verið tvíhildið um eina loysn, Smirlaloysn. Skipið skuldi ganga skjótt og vera so stórt, at tað rúmaði teimum mongu bilunum og folkunum umvikuskiptið. Bara at nevna aðrar loysnir, var sum at vísa hundi brand.

At politikur, partapoli-

sum flögum. Men viðvankjandi vinnuligum útbyggingum, meti eg ikki, at tað almennu eigur at blanda seg uppí. Tað hava vit longu brent okkum av fleiri ferðir. Vinnan má og skal byggjast uppá vinnulig endamáli.

Men tá ið tosað verður um almennar flögur, so gevur hetta hóvi til at fáa gjort nakað við almenna virksemi runt um í landinum. Talan kann verða um út- og umbyggingsar innan skúla-verkið, fjarsskiftisverkið ella annað.

Vít eiga at gera okkum eina heildarætlan, sum fevnir um alt landið. Eg er vísur í, at eisini útjaðarin ikki hevði skortar við vælvild, um hann eisini bleiv tikin uppá ráð.

Eitt Føroyar uttan útjaðaran er eitt fátækt Føroyar. Skal okkum øllum framyvir verða lívlagð, so er neydugt at vit spreidu alment virksemi út um í landinum. Og tí hugsunarháttinum taki eg full undir við.

So lat okkum standa saman og löggeva rættvist, soleidis at øll økir í landinum fáa sín part av teimum flögum, sum eisini útjaðarin er ein partur av.